
IN MEMORIAM

MEMENTO MORI – VIVERE MEMENTO!

29 липня 2018 року відійшла у засвіти Олександра Сергіївна Цалай-Якименко. Вже рік без Неї і хочеться згадати Ту, що нас животворила своєю присутністю...

Знайомство... Перше, що мені приходить на пам'ять – бульвар Шевченка у Києві, очікування на єдину (поки що!) мою Патронесу перед вступом у консерваторію, і ось йде назустріч висока статна Пані в білому костюмі... Далі – затінена кімната у квартирі на вул. Гоголівській, прекрасний рояль «Petrov», 19-й етюд Шопена, несподівана екскурсія в Кирилівську церкву... Вечірній візит до академіка Григорія Логвина (акурат навпроти станції метро «Університетська»), прогулянка з ним по Софії Київській, відкриття (для мене) у лівому нефі прижиттєвого зображення Ярослава Мудрого і його (?) саркофага, «політ» доньок князя на фресці в центральному нефі, «грека» на стінах собору, «графіті» XI ст. Перша в моєму житті оперна вистава – «Галька» Станіслава Монюшка – і знайомство з диригентом Русланом Дорожівським... Розшифровки мелодій Острозького напіву і здивування-настанова Олександри Сергіївни: «Чому Бах все життя опрацьовував протестантський хорал, а українські композитори легковажать нашою сакральною монодією?!» І нарешті консультація в декана фортепіанного факультету професора Віталія Сечкіна та його запрошення до свого класу. Таким було перше знайомство з Олександрою Сергіївною, дружні стосунки з якою тривали понад тридцять років...

Дуже згодом відбулося її «повернення з вигнання» у Львівську консерваторію, епопея з доцентством, захист докторської дисертації... Здається, закінчувався 1999 рік: засідання першої Вченої Ради, підготоване мною як проректором консерваторії.

Негативне голосування за доцентуру Олександри Сергіївни, мій демарш із заявою ректору про відхід, довга прогулянка вулицями осіннього Львова, коли не я розраджував нещасливу Номінантку, а Вона мене відмовляла зрезигнувати з посади проректора... Все закінчилося чаюванням у маленькій квартирці Олександри Сергіївни на вулиці Дорошенка, де колись двірники склали лопати і віники. Чомусь стоїть перед очима сквер біля Київської консерваторії, вечір перед захистом Олександрю Сергіївною докторської дисертації і маленька скляна фігурка-підсвічник у моєму серванті, подарована мені як опонентіві після блискучого захисту (хоч як запізнилого і, думаю, фізично важкого для Олександри Сергіївни).

Останні роки... Нездорова, постійно курсуючи між Львовом і Полтавою (бо зимувати у квартирці-клуні на Дорошенка у Львові не можна!), Олександра Сергіївна погоджується очолити новостворену кафедру хорового співу факультету культури і мистецтв Львівського університету. Як декан цього факультету, я домовився про аудієнцію з ректором Іваном Вакарчуком. Попри спізнення (Олександра Сергіївна забула про зустріч!), Іван Олександрович одразу оцінив мою Протеже на завідуючу кафедри, до того ж довідавшись про залишений колись Нею механіко-математичний факультет університету на користь консерваторії...

Похорон. Урну з прахом Олександри Сергіївни поховали у родинній могилі на Личаківському цвинтарі у Львові 6 вересня 2018 року... Високі (як колони в храмі) дерева, чудові співи двох хорів (церковного і консерваторського), зворушливі слова народного депутата Михайла Косіва про громадянський та мистецький Чин «шестидесятників», плоть від плоті яких була Олександра Сергіївна... Скромна тризна, за якою спогади про Небіжку сусідили з одчайдушними мріями Ярослава Михайлюка про запровадження музично-теоретичних ідей Олексія Оголівця, повернених Олександрю Сергіївною в науковий дискурс перед самою смертю. Такою, задивленою у майбутнє, залишилась Олександра Сергіївна і на своїй останній фотографії...

Олександр Козаренко

